

Sygnatura akt I C 827/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Rejonowy w O. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Mikos-Bednarz
Protokolant:	sekr. sądowy Artur Matejkowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 listopada 2014 r. w O.

sprawy z powództwa **M. Z. (1)**

przeciwko (...) -Finanse Sp. z o.o. w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

orzeka:

1. Pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym dnia 20 czerwca 2002 roku przez Sąd Rejonowy w P. pod sygn. akt III Nc 437/02/7 przeciwko M. Z. (1) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na rzecz (...) -Finanse Sp. z o. o. w W. postanowieniem Sądu Rejonowego P. (...) w P. dnia 20 stycznia 2014 roku pod sygn. akt II Co 273/14;
2. zasądza od pozwanego (...) -Finanse Sp. z o.o. w W. na rzecz powoda M. Z. (1) kwotę 1.158,70 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Małgorzata Mikos-Bednarz

Sygn. akt I C 827/14

UZASADNIENIE

W dniu 30 kwietnia 2014 r. M. Z. (1) wniosła do Sądu Rejonowego P. (...) w P. pozew skierowany przeciwko (...) – Finanse sp. z o.o. w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w dniu 20 czerwca 2002 r. przez Sąd Rejonowy w P. w sprawie o sygn. akt III Nc 437/02/7, opatrzonego klauzulą wykonalności w dniu 20 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt II Co 273/14 oraz o zabezpieczenie jej roszczenia poprzez wstrzymanie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Ż. w W. A. O..

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, iż o istniejącym zadłużeniu wobec obecnego pozwanego dowiedziała się w lutym 2013 r. Wyjaśniła, iż wierzytelność objęta wskazanym powyżej nakazem zapłaty została sprzedana na rzecz pozwanego. Podniosła, iż w dniu 4 marca 2013 r. poinformowała pozwanego, iż dochodzona

przez niego wierzytelność jest przedawniona, gdyż klauzulę wykonalności nadano orzeczeniu w dniu 19 lipca 2002 r. Ostatecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia wynikającego z ww. nakazu zapłaty.

Sąd Rejonowy P. (...) w P. w P. w dniu 11 sierpnia 2014 r. przekazał sprawę do rozpoznania, zgodnie z właściwością – Sądowi Rejonowemu w O..

Pozwany (...) – Finanse SP. z o.o. w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego. Zarzucił żądaniu powódki, iż jest pozbawione podstawy prawnej i faktycznej. Pozwany nie negując zarzutu przedawnienia roszczenia podniósł, iż nie może być on uwzględniony w niniejszym postępowaniu, gdyż byłoby to sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i stanowiłoby nadużycie prawa podmiotowego przez powódkę. Wskazał, iż przemawia za tym okoliczność, iż powódka wносиła bezpośrednio po wydaniu spornego nakazu zapłaty o rozłożenie należności na raty, co dało wierzycielowi podstawę do przyjęcia, że świadczenie zostanie spełnione.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 czerwca 2002 r. Sąd Rejonowy w P. w sprawie o sygn. akt III Nc 437/02/7 z powództwa Towarzystwa (...) S.A. w W. – Oddział (...) w P. przeciwko M. Z. (1), wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, zobowiązujący pozwaną do zapłaty na rzecz powoda kwoty 6.577,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu w kwocie 1.135,10 zł. Orzeczenie to zostało opatrzone klauzulą wykonalności w dniu 19 lipca 2002 r.

(**dowód:** z akt sprawy cywilnej o sygn. III Nc 437/02/7: pozew o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym – k. 3 – 4, nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy w P. w dniu 20 czerwca 2002 r. – k. 17, 18, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z dnia 17 lipca 2002 r. – k. 23 – 23 v.)

Pismem z dnia 15 lipca 2002 r. M. Z. (1) zwróciła się do Towarzystwa (...) S.A. w W. – Oddział (...) w P. o rozłożenie należności zasądzonej nakazem zapłaty z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie o sygn. III Nc 437/02/7 na raty, z powodu trudnej sytuacji finansowej i osobistej. W odpowiedzi na wniosek wierzyciel zgodził się rozłożyć zasądzoną należność na 16 rat a ostatnia rata miała być płatna do dnia 20.12.2003r. Roszczenie nie zostało przez pierwotnego wierzyciela wyegzekwowane.

(**dowód:** pismo powódki z dnia 15 lipca 2002 r. – k. 60, pismo Towarzystwa (...) S.A. w W. z dnia 20 sierpnia 2002 r. – k. 61)

Po nabyciu wierzytelności przysługującej Towarzystwu (...) S.A. w W. – Oddziałowi Regionalnemu w P. przeciwko M. Z. (1), przez (...) – Finanse sp. z o.o. w W. – pozwana M. Z. (1) pisemnie poinformowała obecnego wierzyciela, iż nabyta wierzytelność jest przedawniona. W odpowiedzi na jej pismo wierzyciel wskazał, iż zarzut przedawnienia roszczenia nie uniemożliwia mu skutecznego dochodzenia tej należności a wierzyciel ma pełne prawo dochodzenia spłaty należności różnymi pozasądowymi metodami .

(**dowód:** pismo (...) – Finanse SP. z o.o. w W. dnia 13 marca 2013 r. – k. 68, zeznania M. Z. – k. 69)

W dniu 14 stycznia 2014 r. (...) – Finanse SP. z o.o. w W. wniósł o nadanie klauzuli wykonalności ww. nakazowi zapłaty na rzecz nowego wierzyciela, w związku z przejściem praw z poprzedniego wierzyciela na wnioskodawcę. W dniu 20 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy P. (...) w P. postanowił nadać na rzecz (...) – Finanse SP. z o.o. w W. klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty wydanemu w dniu 20 czerwca 2002 r. w sprawie III Nc 437/02/7.

(**dowód:** z akt sprawy cywilnej o sygn. III Nc 437/02/7: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela z dnia 14 stycznia 2014 r. – k. 26 – 27, postanowienie Sądu Rejonowego P. (...) w P. z dnia 20 stycznia 2014 r. – k. 50)

W dniu 15 kwietnia 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla W. Ż. w W. A. O. wszczęła postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela (...) – Finanse SP. z o.o. w W. przeciwko dłużnikowi M. Z. (1), na podstawie

tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w P. z dnia 20 czerwca 2002 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 20 stycznia 2014 r., w celu zaspokojenia należności głównej w wysokości 6.755,36 zł oraz odsetek do dnia 16 kwietnia 2014 r. w kwocie 15.150,47 zł i kosztów sądowych w kwocie 1.268,10 zł tj. w łącznej kwocie 23.173,93 zł i taa kwotę sąd przekazujący przyjął jako wartość przedmiotu sporu.

(**dowód:** z akt sprawy egzekucyjnej o sygn. Km 332/14: wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 15 kwietnia 2014 r. – k. 1 – 3, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k. 7, wezwanie do zapłaty należności, stawiennictwa i udzielenia wyjaśnień – k. 8)

W dniu 23 czerwca 2014 r. M. Z. (1) wniosła do Sądu Rejonowego P. (...) w P. pismo procesowe zatytułowane „sprzeciw”, w którym zaskarżyła ona nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 20 czerwca 2002 r. w sprawie o sygn. akt III Nc 437/02/7, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia. Postanowieniem z dnia 10 października 2014 r. Sąd Rejonowy P. (...) w P. odrzucił zarzuty pozwanej od nakazu zapłaty jako spóźnione.

(**dowód:** z akt sprawy cywilnej o sygn. III Nc 437/02/7: zarzuty M. Z. od wyroku nakazowego – k. 51, postanowienie Sądu Rejonowego P. (...) w P. z dnia 10 października 2014 r. – k. 54)

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem żądania pozwu w niniejszej sprawie było pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 20 czerwca 2002 r. przez Sąd Rejonowy w P. w sprawie o sygn. akt III Nc 437/02/7, opatrzonego klauzulą wykonalności w dniu 20 stycznia 2014 r., z uwagi na podniesiony przez powódkę M. Z. (1) zarzut przedawnienia, który w jej ocenie uniemożliwia egzekucję zasądzonej należności.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane.

Ustawodawca przewidział w powołanym artykule możliwość zniweczenia skutków prawnych prawomocnego orzeczenia sądu, jeżeli po jego wydaniu i nadaniu mu klauzuli wykonalności nastąpiły okoliczności, które czynią egzekucję danego świadczenia niemożliwą lub bezzasadną.

Wskazać należy, że skutek w postaci wygaśnięcia zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak: wykonanie zobowiązania przez spełnienie świadczenia zgodnie z jego treścią, potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu, świadczenie w miejsce spełnienia. Natomiast skutek w postaci niemożności egzekwowania zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak: prolongata terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty, czy przedawnienie roszczenia (zob. wyrok SN z dnia 26 marca 2009 r., I CSK 282/08, LEX nr 528181).

Powyższy zarzut można podnieść, wyłącznie jeżeli dotyczy okresu po powstaniu tytułu egzekucyjnego (zob. wyrok SN z 28 października 2004 r., V CK 140/04, LEX nr 585884).

Podzielając powyższe zważania należy wskazać, iż w niniejszej sprawie kwestię sporną stanowiła okoliczność uznania należności za niemożliwą do egzekucji, z uwagi na jej przedawnienie. I tak, art. 125 § 1 k.c. stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy.

Z powołanego przepisu wynika, iż w przypadku roszczeń zasądzonych prawomocnym orzeczeniem, zdarzeniem wyznaczającym początek biegu terminu przedawnienia jest uprawomocnienie się orzeczenia. Należy mieć jednak na

uwadze, iż np. złożenie wniosku o nadanie orzeczeniu klauzuli wykonalności, czy też złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji, przerywa bieg przedawnienia .

Z zgodnie z art. 124 KC po każdym przerwaniu przedawnienie biegnie na nowo . Pierwszy wniosek o nadanie klauzuli wykonalności złożony przez pierwotnego wierzyciela dnia 17.08.2002r. przerwała bieg przedawnienia i od tej daty na nowo rozpoczął bieg 10 letni termin przedawnienia.

Roszczenie wynikające z nakazu zapłaty przedawniło się zatem z dniem 17 lipca 2012 r., gdyż po tym okresie nie nastąpiło żadne zdarzenie skutkujące przerwaniem czy też zawieszenie biegu terminu przedawnienia.

Stwierdzić zatem trzeba, iż w dacie złożenia przez pozwanego (...) – Finanse sp. z o.o. w W. wniosku o wydanie klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela tj. 14 stycznia 2014 r., a w konsekwencji w dacie wydania postanowienia przez Sąd Rejonowy P. (...) w P. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności na rzecz pozwanego tj. 20 stycznia 2014 r. – dochodzone roszczenie, było już od niespełna dwóch lat roszczeniem przedawnionym.

Dlatego też podstawa powództwa przeciwegzekucyjnego oparta na zarzucie przedawnienia egzekwowanego roszczenia jest uzasadniona i skutkowała pozytywnym odniesieniem się do żądania pozwu .

W dalszej konsekwencji należy, odnieść się do twierdzeń pozwanego, który podnosił, iż uwzględnienie zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie, stanowić będzie nadużycie prawa podmiotowego przez powódkę oraz będzie pozostawać w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego.

Wskazać należy, iż możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie znajduje swoje źródło także w art. 5 k.c., który stanowi, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Powołana regulacja może być dwojako interpretowana. Zakaz nadużycia prawa można traktować jako normę legitymującą sędziego do dokonywania korekty obowiązujących przepisów prawa w każdym przypadku, gdy uzna wynik ich stosowania za niesłuszny, niesprawiedliwy. Wąska interpretacja tej regulacja, znajdująca aprobatę w doktrynie i orzecznictwie zakłada zaś, że możliwość powoływania się na art. 5 k.c. istnieje tylko w przypadku czynienia użytku ze swego prawa w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego.

Należy jednak pamiętać, iż każdorazowo ocena, czy podniesienie zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa podmiotowego, wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r., IV CSK 16/11, LEX nr 1111006).

W niniejszej sprawie, zdaniem pozwanego skorzystanie przez powódkę z zarzutu przedawnienia stanowić będzie użytek z prawa sprzeczny z zasadami współzycia społecznego. Sąd rozpoznający sprawę nie podziela jednak tej argumentacji. Powódka podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia, wykorzystwała jedynie przysługujące jej na płaszczyźnie prawa cywilnego narzędzia pozwalające na ochronę jej słusznych interesów, a więc ochronę przed egzekucją przedawnionego roszczenia , które z uwagi na upływ o daty wymagalności ponad 12 lat spowodowało że należność uboczna - odsetki prawie dwu i półkrotnie przerosło roszczenie główne. Termin przedawnienia jaki znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie jest stosunkowo długi, gdyż wynosi 10 lat .Z odpowiedzi na pozew nie wynika aby jakies nadzwyczajne okoliczności uniemożliwiły wierzycielowi wszczęcie w tym okresie postępowania egzekucyjnego .

Sąd nie znalazł niniejszej sprawie okoliczności, które uzasadniałyby oddalenie powództwa M. Z. (1) na podstawie art. 5 k.c. Podkreślenia wymaga, iż fakt wnioskowania o rozłożenie zobowiązania na raty bezpośrednio po stwierdzeniu należności prawomocnym orzeczeniem, nie może mieć wpływu na decyzje Sądu w tym zakresie , a co podnosi pozwany w odpowiedzi na pozew . Co więcej, bez znaczenia jest, iż roszczenie nie było spłacane po rozłożeniu na raty . Ostatnia rata miał być spłacona w grudniu 2003r. i twierdzenie pozwanego ,że oczekiwał na dobrowolną spłatę przez kolejne

10 lat aby nie angażować sądów i komorników jest nieprzekonująca. Wierzyciel miał możliwość egzekwowania długu od razu, gdy stwierdził, iż raty nie są uiszczane. Zachowanie powódki w tym przypadku nie można odczytywać jako woli „przeczekania” aż do momentu przedawnienia się roszczenia.

Zdaniem Sądu to zachowanie pozwanego można by ewentualnie rozpatrywać w kategoriach naruszenia zasad współżycia społecznego. A wskazuje na to treść pisma pozwanego z dnia 13.03.2013r. skierowanego do powódki po podniesieniu przez nią zarzutu przedawnienia, w którym pozwany stwierdza, że ma pełne prawo dochodzenia spłaty różnymi pozasądowymi metodami, zastraszanie dłużnika wpisem na listę dłużników w Krajowym Rejestrze Dłużników i pouczenie, że skutkuje to uniemożliwieniem zaciągania kredytów, pożyczek czy umów z operatorami telefonii komórkowej i telewizyjnej.

W ocenie Sądu powódka podnosząc zarzut przedawnienia egzekwowanego roszczenia nie czyniła sprzecznego z zasadami współżycia społecznego użytku z przysługującego jej prawa- zarzutu przedawnienia. Podniesiony przez nią zarzut jest jak najbardziej zasadny i należy odnieść się do niego pozytywnie.

Uwzględniając powyższe zważania stwierdzić należy, iż stosownie do treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., nie może być prowadzona egzekucja roszczenia przedawnionego.

Wobec tego Sąd uznając powództwo M. Z. (1) za uzasadnione orzekł o pozbawieniu w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym dnia 20 czerwca 2002 r. przez Sąd Rejonowy w P. pod sygn. akt III Nc 437/02/7 przeciwko M. Z. (1), zaopatrzonego w klauzule wykonalności na rzecz (...) – Finanse Sp. z o.o. w W. postanowieniem Sądu Rejonowego P. (...) w P. dnia 20 stycznia 2014 r. pod sygn. akt II Co 273/14.

Mając na uwadze orzeczenie merytoryczne, Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., który uzależnia obowiązek ponoszenia kosztów procesu od wyniku danej sprawy. Biorąc pod uwagę, iż to pozwany (...) – Finanse Sp. z o.o. w W. przegrał niniejszą sprawę, Sąd zasądził od niego na rzecz powódki M. Z. (1) zwrot kosztów procesu w kwocie 1.158,70 zł, która stanowi równowartość uiszczonej opłaty sądowej od pozwu pobranej przez sąd przekazujący.

SSR Małgorzata Mikos - Bednarz